

GYPZY

WORLD MYTHOLOGY

IN BITE-SIZED CHUNKS

เทพปกรณัมโลก ฉบับย่อ

มาร์ก เดเนียลส์ เจียน | ศุภฤกษ์ สรวริทย์ แปล

นักสัญจรบนหน้ากระดาษ
ผู้แสวงหาความรู้และภูมิปัญญามาบรรณาการนักอ่าน

GYPZY

GYPSY

World Mythology in Bite-Sized Chunks

เทพปกรณัมโลก ฉบับย่อ

มาร์ก แดเนียลส์ เขียน

ศุภฤกษ์ สรวิตย์ แปล

ราคา 265 บาท

Copyright © Michael O'Mara Books Limited 2013, 2016

All rights reserved. You may not copy, store, distribute, transmit, reproduce or otherwise make available this publication (or any part of it) in any form, or by any means (electronic, digital, optical, mechanical, photocopying, recording or otherwise), without the prior written permission of the publisher. Any person who does any unauthorized act in relation to this publication may be liable to criminal prosecution and civil claims for damages.

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

มาร์ก แดเนียลส์.

เทพปกรณัมโลก ฉบับย่อ

World Mythology in Bite-Sized Chunks. ครั้งที่ 1 -- กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป, 2568.

204 หน้า.

1. เทพปกรณัม. I. ศุภฤกษ์ สรวิตย์, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

398.2

ISBN 978-616-301-827-4

© ข้อความและรูปในหนังสือเล่มนี้ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าในรูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ยกเว้นเพื่อการอ้างอิง การวิจารณ์ และประชาสัมพันธ์

บรรณาธิการอำนวยการ	: คราตุลณี เกนุ้ย
บรรณาธิการบริหาร	: สุรัชย์ พิงษ์ชัยภูมิ
หัวหน้ากองบรรณาธิการ	: ชยพฤษ์ กองจันทร์
บรรณาธิการ	: อัญญา โฉมชา
กองบรรณาธิการ	: คณิตา สุดราม พรรณีภา ครโสภา
พิสูจน์อักษร	: วันวิสา เขตตรง
รูปเล่ม	: จณิสตา ภิรักษา
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด	: นุชนันท์ ทักษิณามานิต
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	: ชิตพล จันสด
ผู้จัดการทั่วไป	: เวชพงษ์ รัตนมาลี
พิมพ์ที่	: บริษัท วิชั่น พรินท์ส จำกัด โทร. 0 2882 9981-2
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด เลขที่ 37/145 รามคำแหง 98 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0 2728 0939 โทรสาร 0 2728 0939 ต่อ 108 www.gypsygroup.net www.facebook.com/gypsygroup.co.ltd LINE ID: @gypzy

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมากเพื่อสนับสนุนทางการศึกษา สำนักพิมพ์ลดราคาพิเศษ ติดต่อ โทร. 0 2728 0939

เทพปกรณัมโลก

- ฉบับย่อ -

มาร์ก แตเนย์ลส์ เขียน
ศุภฤกษ์ สรวินัย แปล

คำนำสำนักพิมพ์

ปัจจุบันเราอยู่ในโลกที่เข้าถึงทุกอย่างได้อย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีช่วยให้เราทำความเข้าใจความเป็นไปของโลกรอบตัวได้อย่างทันใจ ไม่ว่าจะปริศนาใดก็ย่อมมีคำอธิบายเพียบพร้อม รวากับมนต์ขลังของความลึกลับ เรื่องราวลึกลับ และอำนาจแห่งทวยเทพ ได้ตายจากเราไปเสียแล้ว

หากย้อนกลับไปในอดีต เรื่องราวเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของผู้คนมาก ตำนานเหล่านี้เป็นเสมือนร่องรอยของอดีต เป็นกุญแจสำคัญในการทำความเข้าใจวัฒนธรรม ความเชื่อ และรากเหง้าของมนุษยชาติ แต่บ่อยครั้งที่พวกมันถูกปกคลุมไปด้วยศัพท์แสงเฉพาะยุคสมัย โครงเรื่องที่คัดเคี้ยวไปมา และรายละเอียดปลีกย่อยมากมายที่อาจทำให้ผู้อ่านท้อแท้ไปเสียก่อน

คู่มือฉบับพกพาเล่มนี้ได้รวบรวมและกลั่นกรองเรื่องราวอันยิ่งใหญ่เหล่านี้ให้เหลือเพียงแก่นแท้ โดยนำเสนอในรูปแบบที่กระชับ เข้าใจง่าย และที่สำคัญที่สุดคืออ่านสนุก ไม่ว่าจะคุณจะเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาตำนานเทพปกรณัม ผู้สนใจทั่วไปที่อยากรู้เรื่องราวเบื้องหลังวัฒนธรรมอันหลากหลาย หรือเพียงแค่มองหาเรื่องเล่าที่น่าสนใจเพื่ออ่านก่อนนอน หนังสือเล่มนี้คือประตูสู่โลกแห่งจินตนาการที่ไม่รู้จักจบ

ผู้อ่านจะได้พบกับเทพเจ้าและเทพผู้ยิ่งใหญ่ วีรบุรุษผู้กล้าหาญ สัตว์ประหลาดอันน่าทึ่ง และโศกนาฏกรรมอันเป็นตำนาน จากเทือกเขาโอลิมปัสอันสูงตระหง่าน สู่วहनครแห่งแอสการ์ด ดินแดนแห่งเทพเจ้านอร์ส จากผืนทะเลทรายอันกว้างใหญ่ของแดนไอยคุปต์ สู่มืดป่าอันลึกลับแห่งอเมริกาเหนือ เราจะเดินทางข้ามทวีปและกาลเวลา เพื่อสำรวจความงดงามและความหลากหลายของตำนานเทพปกรณัมทั่วโลก

จงเปิดหน้ากระดาษและเตรียมพร้อมออกเดินทางข้ามห้วงเวลาไปยังทุกซีกโลก สูโลกที่เทพเจ้าเดินเหินไปมา อสูรกายที่เฝ้ารอผู้มาเยือน และชะตากรรมของมนุษย์ที่ถูกถักทอด้วยปฏิสัมพันธของทวยเทพในสรวงสวรรค์หรือแม้แต่แดนมรณะ “World Mythology in Bite-Sized Chunks” เล่มนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางสำรวจโลกแห่งปกรณัมของคุณ และจะทำให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงพลังอันไร้ขีดจำกัดของเรื่องเล่า

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์อิปซี

คำนำผู้แปล

ในฐานะผู้แปล การได้ดำดิ่งสู่โลกของ “World Mythology in Bite-Sized Chunks” โดย Mark Daniels ถือเป็นประสบการณ์ที่น่าตื่นตาตื่นใจและเปี่ยมด้วยคุณค่าอย่างยิ่ง หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เป็นเพียงการรวบรวมเรื่องเล่าปรัมปรา แต่เป็นการนำเสนอตำนานเทพปกรณัมจากทั่วทุกมุมโลกในรูปแบบที่เรียบง่าย กระชับ และเข้าใจได้ไม่ยาก ทำให้ผู้อ่านทุกท่านสามารถเข้าถึงเรื่องราวอันเปี่ยมไปด้วยเสน่ห์เหล่านี้ได้โดยไม่รู้สึกรู้สว่าซับซ้อนเกินไปนัก

เราต่างปฏิเสธไม่ได้ว่าชีวิตของเราล้วนผูกพันกับตำนานเทพปกรณัมเหล่านี้ไม่มากก็น้อย ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อที่ยังรากลึกในวัฒนธรรม การปรากฏตัวในสื่อบันเทิงที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ ละครซีรีส์ วิดีโอเกม หรือแม้กระทั่งการ์ตูน เรื่องราวของเทพเจ้า วีรบุรุษ และสิ่งมีชีวิตในตำนานได้แทรกซึมอยู่ในทุกอณูของจินตนาการและการสร้างสรรค์ของเรา

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นกุญแจดอกสำคัญที่เปิดประตูให้ท่านผู้อ่านได้เข้าถึงและชื่นชมอรรถรสจากตำนานเทพปกรณัมเหล่านี้ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเข้าใจบริบทของงานศิลปะ การถอดรหัสสัญลักษณ์ในวัฒนธรรมร่วมสมัย หรือเพียงแค่เพลิดเพลินไปกับการผจญภัยอันสุดมหัศจรรย์ของเหล่า

ทวยเทพและวิรบุรุษ ขอให้ทุกท่านสนุกกับการเดินทางในโลกแห่ง
ตำนานที่ไร้พรมแดนใบนี้ครับ

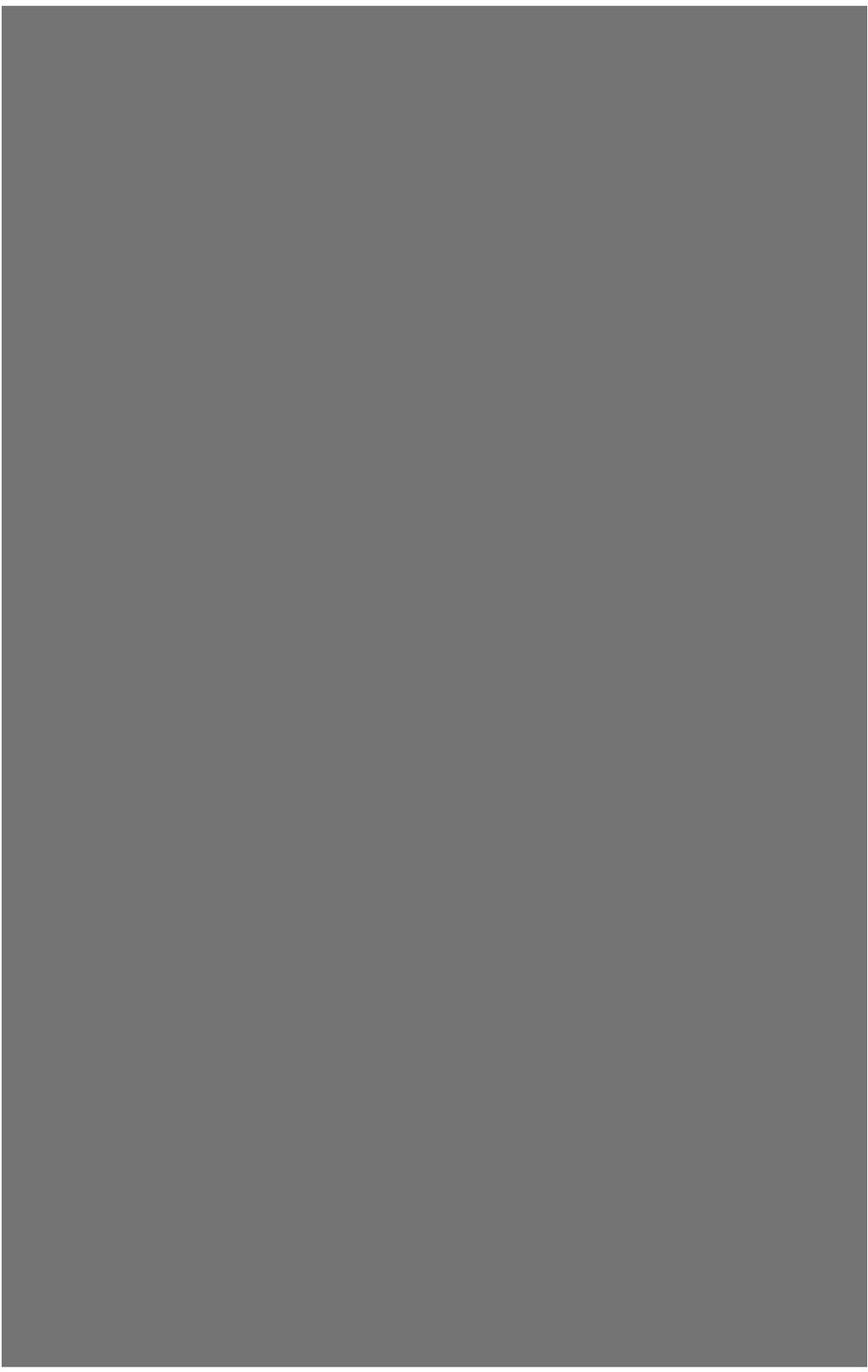
ศุภฤกษ์ สรวินัย

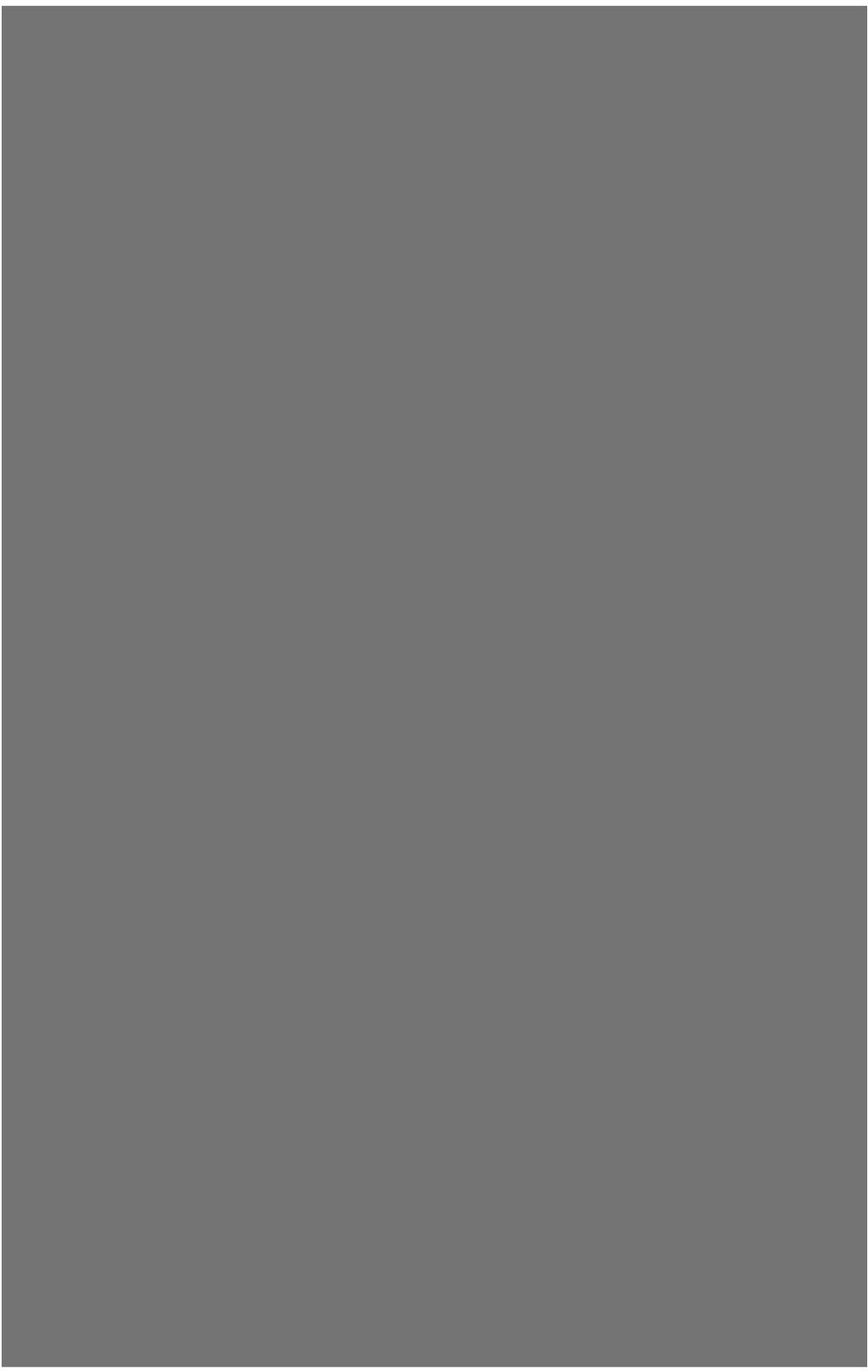
สารบัญ

คำขอบคุณ	13
บทนำ	14
บทที่ 1: เทพปกรณัมพื้นเมืองออสเตรเลียและเมารี	18
เทพนิยายพื้นเมืองออสเตรเลีย	19
เทพนิยายพื้นเมืองเมารี	25
บทที่ 2: เทพปกรณัมสุเมเรียน	36
ชาวสุเมเรียนเป็นใคร?	37
ในยุคแรกเริ่ม	40
เทพเจ้าและวีรบุรุษ	45
บทที่ 3: เทพปกรณัมอียิปต์	50
ชาวอียิปต์โบราณคือใคร?	51
การสร้างจักรวาล	54
บทที่ 4: เทพปกรณัมจีน	66
จีนโบราณ	67
สัตว์และสิ่งมีชีวิต	71

บทที่ 5: เทพปกรณัมชนพื้นเมืองอเมริกัน	82
ใครคือชนพื้นเมืองอเมริกัน?	83
วิญญาณและพิธีกรรม	85
ตำนานแห่งทุ่งราบ	93
บทที่ 6: เทพปกรณัมแห่งอเมริกากลางและใต้	98
ชาวมายา	99
ชาวแอซเท็ก	109
ชาวอินคา	114
บทที่ 7: เทพปกรณัมกรีก	120
ชาวกรีกคือใคร?	121
เทพเจ้าและเทพี	123
วีรบุรุษ วีรสตรี วายร้าย และสัตว์ประหลาด	141
บทที่ 8: เทพปกรณัมโรมัน	156
ชาวโรมันคือใคร?	157
จุดกำเนิดของกรุงโรม: จงเลือกเรื่องราวที่คุณเชื่อ	161
สัญลักษณ์แห่งจักรราศี	165
วีรบุรุษและวีรสตรี	174

บทที่ 9: เทพปกรณัมนอร์ส	182
ชาวนอร์สคือใคร?	183
เทพเจ้าและเทพธิดา	185
บรรณานุกรม	202

คำขอบคุณ

ผมใคร่ขอขอบคุณทุกคนจากสำนักพิมพ์ Michael O'Mara Books โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เคธี่ ดูซ (Katie Duce) บรรณาธิการของผม
เกล็น เซวิลล์ (Glen Saville) สำหรับการจัดหน้ากระดาษ
และ ซิอารอน ฮิวจ์ส (Siaron Hughes) สำหรับภาพประกอบของเธอ

บทนำ

ตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ เราต่างใคร่ครวญถึงคำถามพื้นฐานของชีวิต ความตาย ธรรมชาติ และความสัมพันธ์ของเรากับผู้อื่น ที่น่าทึ่งคือ ไม่ว่าจะอยู่คนละซีกโลก หรืออยู่ในช่วงเวลาห่างกันยาวนานเพียงใด บทสรุปของเราต่อคำถามเหล่านี้กลับมีความคล้ายคลึงกัน นั่นคือการสร้างสรรค์ตำนาน

ตั้งแต่ชุมชนขนาดใหญ่ไปจนถึงสังคมเล็กๆ ทั่วทุกมุมโลก ต่างก็สร้างสรรค์เทพเจ้า สัตว์ประหลาด และตำนานอันทรงคุณค่าของตนเอง ตำนานเหล่านี้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับต้นกำเนิด ชัยชนะ และภัยพิบัติของเรา ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสื่อสารบทเรียนสำคัญที่สุดในชีวิต

ศาสนาและตำนานส่วนใหญ่ มีองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงคำถามพื้นฐานที่เราถามตัวเองมาตั้งแต่ยุคแรกของการพัฒนาเป็นเผ่าพันธุ์อารยะ เช่น ความกังวลเกี่ยวกับความตาย การเกิด จักรราศี และธรรมชาติโดยรวม บ่อยครั้งที่เราเงยหน้ามองธรรมชาติเพื่อหา

แรงบันดาลใจในการอธิบายสิ่งที่ไม่อาจอธิบายได้ สร้างเทพเจ้าจาก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ แม่น้ำ ทะเล และภูเขา ในความพยายามที่จะ หาคำตอบต่อสิ่งที่ไม่อาจตอบได้ มนุษย์อย่างเรามีแนวโน้มที่จะยอม จำนวนต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่อยู่เหนือความเข้าใจของเรา

เทววิทยาส่วนใหญ่มักพยายามเอาใจเทพเจ้าและวีรบุรุษที่เรา สร้างขึ้นเองผ่านการบูชา ัตนตรี การรำ การสวดมนต์ และพิธีกรรม สิ่งเหล่านี้ช่วยให้เรามีหนทางในการทำความเข้าใจและควบคุม สถานการณ์ที่สำคัญยิ่งแต่อาจคาดเดาไม่ได้ เช่น สุขภาพและความ ตาย ฤดูเก็บเกี่ยวประจำปี หรือคลื่นทะเลที่ซัดสาด บทสวดเหล่านี้ มอบประเพณีให้แก่ละสังคัม ช่วยหลอมรวมชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งให้กับสมาชิก

นักวิทยาศาสตร์ด้านความคิด เปรียบเทียบประสบการณ์ ศักดิ์สิทธิ์ที่เราได้รับจากการสวดมนต์หมุกกับคลื่นอารมณ์ที่เกิดขึ้น ในงานกีฬาขนาดใหญ่ เราเพื่องฟูไปกับความรู้สึกร่วมกันอันหนึ่งอัน เดียวกันและความเหนียวแน่นทางสังคมที่สัมผัสได้จากพิธีกรรมร่วม พิธีสวดมนต์ หรือเสียงเชียร์อันทรงพลังในสนามกีฬา และตำนานคือ สาเหตุที่เราสร้างสรรค์พิธีกรรมร่วมเหล่านี้

แล้วถ้าเราไม่มีเรื่องเล่า ตำนาน และศาสนา เป็นพื้นฐานของ พิธีกรรม เราจะเหลืออะไร? ชีวิตของผู้ไม่นับถือศาสนา ย่อมแทรกไป ด้วยงานแต่งงาน งานศพ และพิธีตั้งชื่อที่ขาดความรู้สึกพิเศษ เหมือน กับกลิ่น เสียงระฆัง และคำพึมพำแปลกๆ ในพิธีกรรมทางศาสนา โบราณที่เต็มไปด้วยประเพณี เปี่ยมไปด้วยบทเรียนเชิงสัญลักษณ์ และเรื่องราวอันยิ่งใหญ่และเก่าแก่เท่าอายุของจักรวาล

ยิ่งไปกว่านั้น เรื่องราวอันแสนล้าเลิศของตำนานและเทพนิยาย ยังช่วยให้ข้อความภายในนั้นน่าดึงดูดยิ่งขึ้น แม้ที่บอกลูกให้นำรักกับคนอื่นเพราะมันเป็นเรื่องดี อาจไม่ทำให้ลูกเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากนัก แต่ถ้าหากข้อความเดียวกันนี้ถูกห่อหุ้มไว้ในเรื่องราวโบราณ มันจะกลายเป็นสิ่งที่จับต้องได้มากขึ้นอย่างไม่อาจหาเหตุผลได้ ซึ่งเด็ก (หรือแม้แต่ผู้ใหญ่) สามารถเข้าใจได้ ถ้าคุณไม่นำรักกับคนอื่น เทพเจ้ากรีกซุส ชายเคราเพิ่มผู้ยิ่งใหญ่ที่อาศัยอยู่บนภูเขาและถือสายฟ้าจะไม่พอใจอย่างมาก การเล่าตัวอย่างสักสามสิบตัวอย่างเกี่ยวกับความน่ากลัวที่ซุสกระทำกับเด็กดีคนอื่น ต่อมาแม้กระทั่งผู้เล่าเรื่องเองก็อาจลืมไปว่า ทั้งหมดนี้มีไว้เพื่อเป็นการสอนทางอ้อม

‘เทพปกรณัมโลกฉบับย่อ’ จะพาคุณไปสำรวจคลังเรื่องราวอันรุ่มรวยและน่าทึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยอธิบายโลกใบนี้ พาคุณย้อนเวลาดูเรื่องราวเบื้องหลังอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของโลกบางส่วน เรื่องราวเหล่านี้มีชื่อเสียงมากที่สุดและน่าสนใจที่สุด เมื่อคุณอ่านจบ คุณอาจกลายเป็นตำนานเองก็เป็นได้

บทที่ 1

เทพปกรณัมพื้นเมือง
ออสเตรเลียและเมารี

เทพนิยายพื้นเมืองออสเตรเลีย

แม้ว่าออสเตรเลียจะถูกยึดครองโดยอังกฤษเพียงแค่ 225 ปีที่แล้ว แต่แท้จริงแล้ว อารยธรรมพื้นเมืองของออสเตรเลียมีอายุเก่าแก่ประมาณ 70,000 ปี และตำนานในวัฒนธรรมนั้นมีอายุราว 10,000 ปี นิทานหลายเรื่องมีที่มาจากลักษณะทางธรณีวิทยาที่อยู่ใกล้กับชนเผ่าที่เล่ามัน แม้ว่าตำนานเหล่านั้นจะไม่ได้ถูกเขียนขึ้นในช่วงเวลานั้นก็ตาม แต่ปรากฏการณ์เฉพาะพื้นที่ที่อธิบายไว้ในบางเรื่องราวทำให้สามารถระบุกรอบเวลาของตำนานเหล่านั้นได้ นับเป็นเรื่องมหัศจรรย์อย่างยิ่งที่นิทานเดียวกันเหล่านี้ถูกเล่าต่อกันมาหลายชั่วรุ่น โดยอาศัยการบอกเล่าปากเปล่าเท่านั้นที่ทำให้เรื่องราวเหล่านี้ยังคงอยู่มาจนถึงทุกวันนี้

ทวีปขนาดมหึมาของออสเตรเลีย ดินแดนของชนพื้นเมืองมีชนเผ่าที่แตกต่างกันอย่างน่าทึ่งราว 400 เผ่า โดยแต่ละเผ่ามีภาษาและระบบความเชื่อที่เป็นเอกลักษณ์ การจัดทำรายการเทพนิยายเพียง